

TOITUMISALASED VÄITED JA NENDE SUHTES KOHALDATAVAD TINGIMUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUSEGA (EÜ) nr 1924/2006.

VÄHESE ENERGIASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese energiasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 40 kcal (170 kJ)/100 g tahke aine kohta või rohkem kui 20 kcal (80 kJ)/100 ml vedeliku kohta. Lauamagusainete puhul kohaldatakse piirnormi 4 kcal (17 kJ) portsjoni kohta, millel on 6 g sahharoosiga (umbes 1 tl sahharoosi) samaväärsed magustamisomadused.

VÄHENDATUD ENERGIASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähendatud energiasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui energiasisaldust on vähendatud vähemalt 30 %, tuues välja omaduse(d), millest tulenevalt toidu üldine energiasisaldus on vähendatud.

ENERGIAVABA

Väite, et toit on energiavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 4 kcal (17 kJ)/100 ml. Lauamagusainete puhul kohaldatakse piirnormi 0,4 kcal (1,7 kJ) portsjoni kohta, millel on 6g sahharoosiga (umbes 1 tl sahharoosi) samaväärsed magustamisomadused.

VÄHESE RASVASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese rasvasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 3 g rasva 100 g tahke aine kohta või 1,5 g rasva 100 ml vedeliku kohta (1,8 g rasva 100 ml kohta väikese rasvasisaldusega piima puhul).

RASVAVABA

Väite, et toit on rasvavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,5 g rasva 100 g või 100 ml kohta. Sellele vaatamata on väited kujul "X % rasvavaba" keelatud.

VÄHESE KÜLLASTUNUD RASVHAPETE SISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese küllastunud rasvhapete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui küllastunud rasvhapete ja transrasvhapete kogusisaldus tootes ei ületa 1,5 g 100 g tahke aine kohta või 0,75 g 100 ml vedeliku kohta, ning kummalgi juhul ei tohi küllastunud rasvhapped ja transrasvhapped kokku anda üle 10 % energiast.

KÜLLASTUNUD RASVHAPETE VABA

Väite, et toit ei sisalda küllastunud rasvhappeid, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui küllastunud rasvhapete ja transrasvhapete kogusisaldus tootes ei ületa 0,1 g küllastunud rasvhappeid 100 g või 100 ml kohta.

VÄHESE SUHKRUSISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese suhkrusisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 5 g suhkruid 100 g tahke aine või 2,5 g suhkruid 100 ml vedeliku kohta.

SUHKRUVABA

Väite, et toit on suhkruvaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,5 g suhkruid 100 g või 100 ml kohta.

ILMA LISATUD SUHKRUTA

Väite, et toidule ei ole suhkruid lisatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda mis tahes lisatud mono- ega disahhariide ega mingit muud selle magustamisomaduste tõttu kasutatud toitu. Toidus looduslikult sisalduvate suhkrute puhul peaks etiketil olema järgmine märge: “TOODE SISALDAB LOODUSLIKULT ESINEVAID SUHKRUID”.

VÄHESE NAATRIUMI-/SOOLASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese naatriumi-/soolasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,12 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g või 100 ml kohta. Vete, välja arvatud direktiivi 80/777/EMÜ reguleerimisalasse kuuluvate mineraalvete puhul ei tohi see väärtus ületada 2 mg naatriumi 100 ml kohta.

VÄGA VÄHESE NAATRIUMI-/SOOLASISALDUSEGA

Väite, et toit on väga väikese naatriumi-/soolasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,04 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g või 100 ml kohta. Seda väidet ei tohi kasutada looduslike mineraalvete ja muude vete puhul.

NAATRIUMIVABA või SOOLAVABA

Väite, et toit on naatriumivaba või soolavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,005 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g kohta.

KIUDAINEALLIKAS

Väite, et toit on kiudaineallikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt 3 g kiudainet 100 g kohta või vähemalt 1,5 g kiudainet 100 kcal kohta.

SUURE KIUDAINESISALDUSEGA

Väite, et toit on suure kiudainesisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt 6 g kiudainet 100 g kohta või vähemalt 3 g kiudainet 100 kcal kohta.

VALGUALLIKAS

Väite, et toit on valguallikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui valk annab vähemalt 12 % toidu energiasisaldusest.

SUURE VALGUSISALDUSEGA

Väite, et toit on suure valgusisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui valk annab vähemalt 20 % toidu energiasisaldusest.

VITAMIINIDE JA/VÕI MINERAALTOITAINETE ALLIKAS

Väite, et toit on vitamiinide ja/või mineraaltoitainete allikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab neid vähemalt direktiivi 90/496/EMÜ lisas määratletud märkimisväärses koguses või Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsember 2006 määruse (EÜ) nr 1925/2006 (mis käsitleb vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatavate muude ainete lisamist toidule) [\[1\]](#) artikli 7 kohaselt erandina kehtestatud koguses.

SUURE [VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] JA/VÕI [MINERAALTOITAINETE NIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] SISALDUSEGA

Väite, et toit on suure vitamiinide ja/või mineraaltoitainete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab **vähemalt kaks korda rohkem vitamiine ja/või mineraaltoitaineid kui** “[VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] ja/või [MINERAALTOITAINETE NIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] **allikas**”.

SISALDAB [TOITAINETE VÕI MUU AINE NIMETUS]

Väite, et toit sisaldab mingit toitainet või muud ainet, mille kohta käesolevas määruses ei sätestata eritingimusi, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode vastab käesoleva määruse kõikidele kohaldatavatele sätetele ning eelkõige selle artiklile 5. Vitamiinide ja mineraaltoitainete suhtes kohaldatakse väite “allikas” tingimusi.

SUURENDATUD [TOITAINETE NIMETUS] SISALDUSEGA

Väite, et ühe või enama toitaine, välja arvatud vitamiinide ja mineraaltoitainete, sisaldust on suurendatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode vastab väite “allikas” tingimustele ja sisaldust on võrreldes sarnase tootega **suurendatud vähemalt 30 %**.

VÄHENDATUD [TOITAINE NIMETUS] SISALDUSEGA

Väite, et ühe või enama toitaine sisaldust on vähendatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui sisaldust on võrreldes samalaadse tootega **vähendatud vähemalt 30 %**, välja arvatud **mikrotoitained, mille puhul on lubatud 10 %** erinevus nõukogu direktiivis 90/496/EMÜ toodud kontrollväärtusest, ning naatrium või samaväärne kogus soola, mille puhul on lubatud 25 % erinevus.

LIGHT/LAHJA

Väide, et toode on “*light*” või “lahja”, ja iga väide, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, peab täitma samu tingimusi, mis on sätestatud mõiste “vähendatud” osas; samuti tuleb väite esitamisel tuua välja omadus(ed), millest tulenevalt on toit “*light*” või “lahja”.

LOODUSLIKULT/LOODUSLIK

Kui toit vastab looduslikult käesolevas lisas sätestatud toitumisalase väite kasutustingimus(t)ele, võib väite ette lisada sõna “looduslikult/looduslik”.

^[1] Vt käesoleva ELT L lk 26.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32006R1924>